

Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor

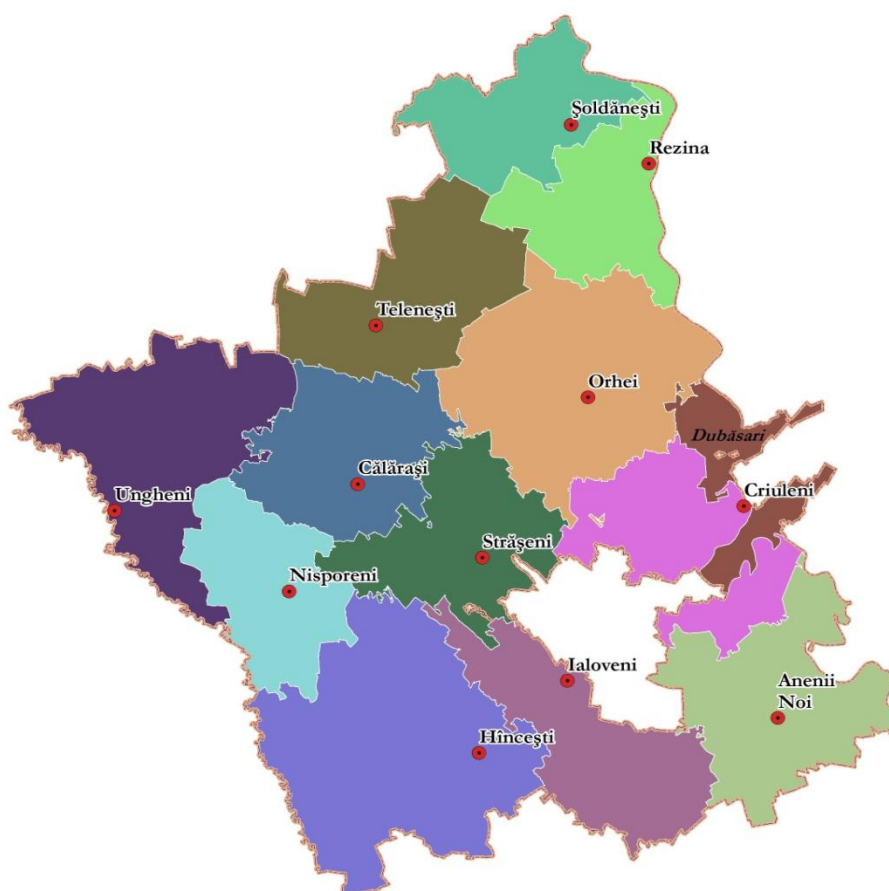
Agencia de Dezvoltare Regională Centru

APROBAT

Prin Decizia CRD Centru nr. 01-03 din 15.03.2018

PLANUL DE ACȚIUNI
AL AGENȚIEI DE DEZVOLTARE REGIONALĂ CENTRU PENTRU
IMPLEMENTAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE REGIONALĂ CENTRU
PE PARCURSUL ANULUI 2018

Ialoveni, 2018

CUPRINS

Acronime	2
Sumar executiv.....	3
Obiectivul specific 1.....	4
Îmbunătățirea accesului la servicii și utilități publice de calitate.....	4
Măsura 1.1 Reabilitarea rețelei de drumuri locale și regionale	4
Măsura 1.2 Îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare	4
Măsura 1.3 Dezvoltarea sistemelor integrate de management al deșeurilor solide la nivel regional	5
Măsura 1.4 Creșterea eficienței energetice a clădirilor și serviciilor publice	5
Obiectivul specific 2.....	6
Dezvoltarea economică durabilă și competitivă a regiunii	6
Măsura 2.1 Sprijinirea dezvoltării urbane durabile.....	6
Măsura 2.2 Dezvoltarea economiei regionale bazate pe inovare și diversificarea infrastructurii de afaceri.....	6
Măsura 2.3 Dezvoltarea potențialului turistic al regiunii.....	8
Obiectivul specific 3.....	9
Consolidarea unei bune guvernance regionale	9
Măsura 3.1 Consolidarea capacităților actorilor locali și regionali responsabili de dezvoltarea regională.....	9
Măsura 3.2 Promovarea potențialului de dezvoltare a RD Centru	10
Măsura 3.3 Perfecționarea sistemului de planificare și programare	11
Măsura 3.4 Cooperarea cu partenerii de dezvoltare și atragerea investițiilor	12

Acronime

AAC	Alimentarea cu apă și canalizare
ADR	Agenția de Dezvoltare Regională
APL	Administrația Publică Locală
BNS	Biroul Național de Statistică
CRD	Consiliul Regional pentru Dezvoltare
CRS	Comisia Regională Sectorială
CNCDR	Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale
DGDR	Direcția Generală Dezvoltare Regională
DPCR	Direcția Politică și Cooperare Regională
DRIAI	Direcția Relații Internaționale și Atragerea Investițiilor
DRIDR	Direcția Relații cu Instituțiile de Dezvoltare Regională
DUP	Documentul Unic de Program
FNDR	Fondul Național pentru Dezvoltare Regională
IDAM	Indice de Deprivare a Ariilor Mici
IMM	Întreprinderi Mici și Mijlocii
MDRC	Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor
MDS	Managementul Deșeurilor Solide
MF	Ministerul Finanțelor
ME	Ministerul Economiei
MM	Ministerul Mediului
MTID	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor
NUTS	Nomenclatorul Unităților Teritoriale de Statistică
ONG	Organizații Non-guvernamentale
PIB	Produs Intern Brut
POR	Planul Operațional Regional
PRS	Plan Regional Sectorial
RDN	Regiunea de Dezvoltare Nord
RDC	Regiunea de Dezvoltare Centru
RDS	Regiunea de Dezvoltare Sud
RM	Republica Moldova
SDR	Strategia de Dezvoltare Regională
SND	Strategia Națională de Dezvoltare
SNDR	Strategia Națională de Dezvoltare Regională
SWOT	Puncte tari, Puncte slabe, Oportunități și Amenințări
TdR	Termeni de referință
UE	Uniunea Europeană

Agencia de Dezvoltare Regională Centru (ADR Centru) este o instituție publică necomercială cu autonomie financiară subordonată Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM) și s-a constituit pentru asigurarea operaționalității procesului de implementare și realizare a Strategiei de Dezvoltare Regională (SDR) în Regiunea de Dezvoltare Centru (RDC). ADR Centru este organul executiv al Consiliului Regional pentru Dezvoltare al Regiunii de Dezvoltare Centru din Republica Moldova.

Planul de activitate al ADR Centru este elaborat în baza Planului de acțiuni pentru implementarea SDR Centru 2016-2020 și este corelat cu Planul de activitate pentru anul 2018 al Direcției Politici de Dezvoltare Regională și al Secției relații cu instituțiile de dezvoltare regională a MADRM. Întrucât Planul de Acțiuni 2016-2020 oferă un cadru strategic global pentru a facilita și orienta complexul proces de dezvoltare durabilă a Regiunii Centru, detalierea acțiunilor în subacțiuni incluse în planuri anuale de activitate oferă platforma de implementare a strategiei la nivelul tuturor domeniilor și obiectivelor strategice.

Obiectivul specific 1.

Îmbunătățirea accesului la servicii și utilități publice de calitate

Măsura 1.1 Reabilitarea rețelei de drumuri locale și regionale

Pe parcursul anului 2018 va continua implementarea proiectelor:

1. Reabilitarea infrastructurii rutiere de acces în regiunea Centru prin asfaltarea drumului L-326.M2 Clișova-Suhuluceni-Leușeni-Verejeni
2. Reabilitarea infrastructurii de transport pe traseul L392 Ungheni-Cetireni-Alexeevca
3. Conectarea drumului local L165 la drumul național R20 și coridorul regional nr. 13 M2-R20

În procesul implementării proiectelor vor fi realizate achiziții publice în conformitate cu argumentările proiectului și vizite de monitorizare a lucrărilor executate în cadrul proiectului.

Rezultatele așteptate în urma finalizării implementării proiectelor sînt:

- 23,650 km de drum construit,
- 37,511 km de drum renovat,
- 62 000 persoane cu acces îmbunătățit la servicii publice.

Măsura 1.2 Îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare

1.2.1 Elaborarea proiectelor în domeniul AAC

Cu suportul agenției GIZ, în anul 2018 în RD Centru va fi inițiat procesul de implementare a 3 proiecte elaborate în baza PRS în domeniul AAC și finanțate de către Uniunea Europeană prin intermediul GIZ. În scopul implementării proiectelor, ADR Centru va întreprinde următoarele acțiuni:

- Elaborarea Termenilor de referință pentru companiile de proiectare pentru 3 proiecte în domeniul AAC
- Organizarea a 3 proceduri de achiziții publice în sectorul AAC
- Semnarea contractelor cu companiile de proiectare pentru 3 proiecte în AAC: Ungheni, Ustia, Călărași
- Asigurarea elaborării documentației tehnice de execuție pentru 3 proiecte și transmiterea acestora către APL

Rezultatele așteptate în urma finalizării implementării proiectelor sînt:

- TdR pentru 3 proiecte elaborate
- 3 proceduri de achiziții organizate
- 3 contracte cu companiile de proiectare semnate
- 3 seturi de documentație tehnică pentru 3 proiecte elaborate și transmise către APL

1.2.2 Implementarea proiectelor în domeniul AAC

Pe parcursul anului 2018 va continua implementarea proiectelor:

1. Apeduct magistral pentru localitatea Bardar, Ruseștii Noi (etapa II) și rețele de canalizare pentru or. Ialoveni
2. Îmbunătățirea calității vieții populației rurale prin construcția sistemelor de apă potabilă și de canalizare, regionalizarea serviciilor comunale în satele din lunca r. Lapușnița, raionul Hîncești, primăria s. Sofia, r-nul Hîncești
3. Construcția și restabilirea sistemului de canalizare în or. Nisporeni, com. Vărzărești (apeduct Prut-Nisporeni)

Rezultatele așteptate în urma finalizării implementării proiectelor sînt:

- 14,809 km de apeduct construit
- 35,2 km de rețele de canalizare construite
- 4 stații de pompare construite

Măsura 1.3 Dezvoltarea sistemelor integrate de management al deșeurilor solide la nivel regional

Pe parcursul anului 2018, în domeniul dezvoltării sistemelor integrate de management al deșeurilor solide la nivel regional, ADR Centru va coordona procesul de elaborare a studiului de fezabilitate pentru Zona de Management 5.

În proiectele documentelor DUP 2017-2020 și POR Centru 2017-2020, alte proiecte în domeniul managementului deșeurilor solide pentru Regiunea Centru nu sînt prevăzute.

Măsura 1.4 Creșterea eficienței energetice a clădirilor și serviciilor publice

1.4.1 Elaborarea proiectelor în domeniul AAC

Cu suportul agenției GIZ, în anul 2018 în RD Centru va fi inițiat procesul de implementare a 4 proiecte elaborate în baza PRS în domeniul EE și finanțate de către Uniunea Europeană prin intermediul GIZ. În scopul implementării proiectelor, ADR Centru va întreprinde următoarele acțiuni:

- Elaborarea Termenilor de referință pentru companiile de proiectare pentru 4 proiecte în domeniul EE
- Organizarea a 4 proceduri de achiziții publice în sectorul EE
- Semnarea contractelor cu companiile de proiectare pentru 4 proiecte în EE: Strășeni, Ungheni, Holercani, Șoldănești
- Asigurarea elaborării documentației tehnice de execuție pentru 4 proiecte și transmiterea acestora către APL

Rezultatele așteptate în urma finalizării implementării proiectelor sînt:

- TdR pentru 4 proiecte elaborate
- 4 proceduri de achiziții organizate
- 4 contracte cu companiile de proiectare semnate
- 4 seturi de documentație tehnică pentru 4 proiecte elaborate și transmise către APL

1.4.2 Implementarea proiectelor în domeniul EE

Pe parcursul anului 2018, va continua implementarea proiectelor:

1. Eficientizarea energetică a edificiului Centrului de Sănătate Șoldănești
2. Creșterea eficienței energetice a spitalului regional Orhei, CR Orhei (GIZ)

Rezultatele așteptate în urma finalizării implementării proiectelor sînt:

- 2 clădiri publice reabilitate prin măsuri de eficientizare energetică
- Cca 200 000 locuitori deserviți în condiții îmbunătățite

* * *

Obiectivul specific 2.

Dezvoltarea economică durabilă și competitivă a regiunii

Măsura 2.1 Sprijinirea dezvoltării urbane durabile

Pe parcursul anului 2017, a fost inițiat proiectul „Sprijinul administrației publice locale din Republica Moldova în implementarea Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională pentru anii 2016-2020 prin prisma dezvoltării urbane integrate și durabile pentru anii 2017–2019”, finanțat de Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Polone și implementat în parteneriat cu Ministerului Dezvoltării Economice al Republicii Polone și Centrul de Informare pentru Autoritățile Locale (Solidarity Fund PL)

În procesul de implementare a proiectului menționat, ADR Centru pe parcursul anului 2018 va facilita implementarea următoarelor activități, ce țin de sprijinirea dezvoltării urbane durabile:

- Crearea rețelei de facilitatori locali care să sprijine procesul: selectarea candidaților și organizarea atelierelor inițiale (coacheri și experți ADR)
- Întîlniri ale experților cu echipa de implementare a revitalizării urbane în Moldova – misiunea experților PL în MD
- Facilitarea procesului de implementare a abordării de revitalizare la nivel de oraș
- Desemnarea plenipotențiarilor urbani pentru revitalizare
- Aprobarea programelor de revitalizare urbană de către consiliile orașenești

Rezultatele așteptate în urma implementării acestor acțiuni sînt:

- 1 rețea de facilitatori locali creată
- 5 Planuri de revitalizare urbană consultate
- 5 orașe din RD Centru asistate în procesul de implementare a acțiunilor de revitalizare urbană

Măsura 2.2 Dezvoltarea economiei regionale bazate pe inovare și diversificarea infrastructurii de afaceri

2.2.1 Analiza dezvoltării potențialului economic în RD Centru

Dezvoltarea economică constantă și echilibrată poate genera resurse necesare pentru investiții și dezvoltare socială. Totodată, zonele de intervenție și măsurile planificate vin să stimuleze valorificarea potențialului economic al RDC și să diminueze impactul celor mai grave probleme

printre care: numărul redus de întreprinderi în regiune, gradul scăzut de ocupare a forței de muncă, rata înaltă a șomajului, exodul masiv al populației apte de muncă, agricultura neperformantă ș.a.

Pe parcursul anului 2018 va continua procesul de analiză a situației economice din regiune. ADR Centru va definitiva organizarea Bazei de date cu privire la potențialul investițional al RD Centru, va identifica agenții economici (AE) activi din regiune și va iniția acțiuni comune.

Totodată ne propunem elaborarea a 2 analize sectoriale: *Analiza potențialului specializărilor inteligente în RDC* și *Analiza potențialului specializărilor tradiționale în RDC*

1. Elaborarea **analizei potențialului specializărilor inteligente în RDC** și oportunități de dezvoltare

Analiza potențialului de specializare inteligentă a regiunii reprezintă un instrument necesar pentru realizarea unor investiții eficiente în materie de cercetare, dezvoltare și inovare. În acest sens, este necesară identificarea avantajelor competitive regionale pentru ca acestea să poată fi valorificate.

Prin intermediul acestei analize se dorește încurajarea creșterii competitivității economice în Regiunea Centru, prin crearea și dezvoltarea companiilor inovative, introducerea de tehnologii moderne în unitățile de cercetare-dezvoltare-inovare, valorificarea acestor infrastructuri și stimularea parteneriatului între instituțiile de învățământ, instituții de cercetare și companii, în acele domenii în care s-au înregistrat avantajele competitive.

2. Elaborarea **analizei potențialului specializărilor tradiționale în RDC** și a oportunităților de integrare a acestora în economia regională.

Analiza potențialului de specializare tradițională (artizanat, prelucrarea lemnului, a fierului, lânii, olaritul, brodatul, confectionare instrumente muzicale traditionale etc.) a regiunii urmează să fie realizată cu scopul valorificării la maxim a industriilor culturale cu potențial economic evident, dar și posibilitatea de integrare a meșteșugului în economia regională. Așa cum multe programe de finanțare susțin așa gen de proiecte, ne propunem cartografierea celor mai reprezentative meșteșuguri populare (inclusiv zone de proveniență, arii de răspândire) și ulterior susținerea acestora, inclusiv prin dezvoltarea marketingului acestui tip de produse.

Metode utilizate pentru elaborarea acestor analize vor fi:

- a) *Analiza statistică*: Identificarea sectoarelor cu potențial de specializare. (surse de date: BNS, administrative)
- b) *Analiza sociologică*: Elaborarea Studiului de caz pentru fiecare sector identificat și evidențierea: a) sectoarelor cu potențial de specializare SMART; b) potențialului de clusterizare și specializare inteligentă în sector; c) domeniilor de competență (domeniile de nișă în care regiunea se poate specializa pe viitor) (surse de date: Chestionare)

Pe parcursul anului 2017, specialiștii ADR Centru au elaborat PRS în domeniul infrastructurii de sprijin a afacerilor, iar pe parcursul anului 2018 urmează să fie identificate și dezvoltate concepte de proiecte în baza prevederilor documentului elaborat. În acest sens, urmează să fie implementate următoarele acțiuni:

- Identificarea necesităților AE din RDC
- Elaborarea a 6 Concepte de proiecte
- Identificarea surselor de finanțare pentru conceptele elaborate

În activitatea de elaborare a conceptelor de proiecte, ADR Centru mizează pe asistența partenerilor de dezvoltare, a Ministerului Economiei și Infrastructurii și a experților naționali și internaționali în domeniul economic.

Pe parcursul semestrului 1 al anului 2018, ADR Centru planifică acordarea asistenței pentru elaborarea a 4 Planuri de dezvoltare economică pentru 4 localități din RD Centru: c. Cărpineni, r. Hîncești, or. Strășeni, or. Telenești, mun. Ungheni. Specialiștii din cadrul ADR Centru vor acorda asistență prin consultanță la distanță și prin organizarea meselor rotunde cu reprezentanții localităților respective. Asistența urmează să fie acordată în contextul implementării inițiativei „Primarii pentru dezvoltare economică”.

Rezultatele așteptate în urma implementării acestor acțiuni sînt:

- 4 documente consultate
- 3 mese rotunde organizate
- 4 APL instruite

2.2.2 Implementarea proiectelor în domeniul dezvoltării infrastructurii de sprijin a afacerilor din RD Centru

Pe parcursul anului 2018, va continua implementarea proiectului „Centrul regional de afaceri și dezvoltare comunitară în raioanele Strășeni, Călărași și Hîncești”.

Rezultatele așteptate în urma finalizării implementării proiectului sînt:

- 3100 m² clădire renovată
- 900 m de drum de acces spre Centru construite
- 30 afaceri inițiate în ciclul de incubare

Măsura 2.3 Dezvoltarea potențialului turistic al regiunii

2.3.1 Elaborarea conceptelor de proiecte în domeniul turismului

Pentru anul 2018, ADR Centru își propune continuarea procesului de elaborare a unui portofoliu de proiecte destinate creșterii atractivității turistice a regiunii de dezvoltare Centru, creștere bazată pe proiecte de anvergură, cu un impact regional major. În procesul derulării acestei activități, ADR Centru mizează pe sprijinul Agenției Turismului și a partenerilor de dezvoltare.

2.3.2 Implementarea proiectelor în domeniul sporirii atractivității turistice

Pe parcursul anului 2018, va continua implementarea proiectelor:

1. Valorificarea potențialului turistic al regiunii de centru a RM – rn. Strășeni, Călărași, Nisporeni și Ungheni.
2. Construcția complexului Turistic Sportiv în satul Costești.
3. Îmbunătățirea infrastructurii de turism de masă din regiunea Centru.

Rezultatele așteptate în urma finalizării implementării proiectelor sînt:

- 1 Centru de informare turistică creat
- 1 traseu turistic marcat
- 1 700 m de drum renovat

- 10 popasuri turistice amenajate
- 1 scenă amfiteatru construită
- 1 muzeu renovat
- 1 parc renovat
- 1 complex turistic sportiv construit

* * *

Obiectivul specific 3.

Consolidarea unei bune guvernante regionale

Măsura 3.1 Consolidarea capacităților actorilor locali și regionali responsabili de dezvoltarea regională

În colaborare cu partenerii de dezvoltare, pe parcursul anului 2018 vor fi organizate instruirii/ateliere pentru membrii CRD, reprezentanți ai Consiliilor raionale, ai ONG-urilor și agenților economici în domeniul dezvoltării regionale. În acest context, ADR Centru a elaborat Planul de instruirii pentru anul 2018, unde sînt identificate tematicile și perioada pentru instruirile planificate.

3.1.1 Consolidarea capacităților actorilor locali și regionali în elaborarea de politici și managementul proiectelor de dezvoltare regională

Specialiștii ADR Centru vor beneficia de instruirii organizate în comun cu partenerii de dezvoltare, care au fost detaliate în Planul de instruirii pentru anul 2018:

- **Sprijinirea Elaborării Planurilor de Dezvoltare Economică Locală (3 module de instruire)** – consultanții de DEL și reprezentanții Parteneriatelor de DEL din cadrul autorităților locale ale M4EG;
- **Planificare strategică și programare** – instruire pentru specialiștii ADR și antrenori privind pregătirea programelor de revitalizare urbană;
- **Atragerea fondurilor nerambursabile** – instruire pentru a pregăti experți care vor contribui, la rîndul lor, la atragerea și gestionarea finanțărilor nerambursabile;
- **Managementul financiar în cadrul proiectelor** – instruire pentru a pregăti experți care vor contribui la elaborarea bugetului în cadrul proiectelor;
- **Elaborarea proiectelor în cadrul programelor transfrontaliere/transnaționale** – elaborarea proiectelor conform instrucțiunilor diverșilor finanțatori (POC Ro-Md 2014-2020, POC Bazinul Mării Negre, Concursurile anunțate de Comisia Europeană)
- **Curs "Digital Marketing" în cadrul proiectelor** – pregătirea specialiștilor în domeniul vizibilității proiectelor;
- **Dezvoltarea abilităților manageriale** – curs destinat consolidării cunoștințelor în domeniul managementului eficient, managementului resurselor umane, planificării, monitorizării și evaluării activității.

Rezultatele așteptate în urma implementării acestor acțiuni sînt:

- 20 persoane instruite.

3.1.2 Asigurarea managementului activității instituțiilor de dezvoltare regională

Asigurarea secretariatului CRD Centru. În conformitate cu prevederile legislative, ADR Centru va asigura buna desfășurare a 4 ședințe ordinare ale Consiliului Regional pentru Dezvoltare Centru, elaborînd în acest scop proiectele de decizii și procesele verbale ale ședințelor și asigurînd

logistica și suportul informativ pentru membrii CRD. La necesitate, ADR Centru va asigura suport pentru organizarea ședințelor extraordinare.

Asigurarea secretariatului CRS-urilor din regiunea Centru. ADR Centru va întreprinde acțiuni de facilitare a activității comisiilor regionale sectoriale prin:

- Organizarea ședințelor CRS în domeniul AAC și MDS
- Facilitarea procesului de chestionare a APL și a operatorilor de servicii
- Facilitarea organizării vizitelor interne de inspectare a situației în domeniul AAC și MDS
- Facilitarea organizării vizitelor de studii în România pentru membrii CRS și ai Grupului de suport tehnic (GST)

Planificarea și utilizarea eficientă a resurselor financiare gestionate. Pe parcursul anului 2018, ADR Centru va asigura gestionarea mijloacelor Fondului național pentru dezvoltare regională, elaborarea planurilor de finanțare și de implementare a proiectelor aprobate și efectuarea transferurilor de mijloace financiare pentru procurarea de bunuri, executarea de lucrări și/sau prestări de servicii. În vederea asigurării unei bune implementări a proiectelor de dezvoltare regională vor fi întreprinse măsuri organizatorice privitor la organizarea achizițiilor publice și încheierea contractelor pentru proiectele de dezvoltare regională, efectuarea controalelor asupra dosarelor de achiziții publice, precum și monitorizarea executării acestora.

Rezultatele așteptate în urma implementării acestor acțiuni sînt:

- 4 ședințe ordinare ale CRD Centru organizate
- 8 ședințe ale CRS-urilor organizate
- 8 ședințe ale GST-urilor organizate
- 13 chestionare în domeniul aprovizionării cu servicii de AAC distribuite
- 26 chestionare în domeniul MDS distribuite
- Nr. rapoarte elaborate

Măsura 3.2 Promovarea potențialului de dezvoltare a RD Centru

3.2.1 Dezvoltarea rețelelor de informare și comunicare privind dezvoltarea regională, cooperarea interregională, transfrontalieră și transnațională

Pe parcursul anului 2018, ADR Centru va continua realizarea acestui obiectiv prin acțiunile permanente de actualizare și monitorizare a paginii web a ADR, precum și prin plasarea pe pagina web a planurilor de activitate, rapoartelor, proiectelor în derulare, a partenerilor de dezvoltare, proiectelor regionale aprobate în DUP, a evenimentelor ce țin de domeniul dezvoltării regionale, a materialelor promoționale, studiilor și analizelor realizate.

Comunicarea și transparența în procesul de realizare a proiectelor de dezvoltare regională în RDC vor fi asigurate prin actualizarea compartimentului „*Harta interactivă a proiectelor*” de pe pagina oficială a agenției (www.adrcentru.md), unde periodic sînt adăugate toate modificările operate în procesul de implementare a proiectelor.

În 2018, ADR Centru va continua să promoveze potențialul socio-economic și cultural al Regiunii de Dezvoltare Centru prin organizarea mai multor evenimente, dar și prin distribuirea informațiilor de interes public prin intermediul site-urilor www.adrcentru.md, www.comunicate.md, www.civic.md etc. O importanță sporită va fi acordată platformei de socializare Facebook, prin intermediul căreia ADR Centru actualizează cu regularitate pagina agenției, partajînd link-uri către articole relevante și fotografii organizate în albume tematice.

În 2018, activitățile planificate de ADR Centru vor fi reflectate atât prin instrumentele de comunicare ale Agenției, cât și de către sursele mass-media locale, regionale și naționale.

Principalele canale de comunicare cu actorii dezvoltării regionale care vor asigura promovarea și transparența activității Agenției de Dezvoltare Regională Centru, vor fi comunicarea electronică, respectiv pagina web a agenției, comunicarea directă prin întruniri și vizite pe teren, sesiuni de informare și materiale informative precum broșuri și buletine informative, distribuite la diverse evenimente în formă electronică sau tipărită.

Rezultatele așteptate în urma implementării acestor acțiuni sînt:

- Nr. comunicate plasate
- Nr. informații diseminate
- Nr. materiale promoționale tipărite
- Nr. materiale promoționale distribuite

3.2.2 Organizarea evenimentelor de promovare a regiunii (conferințe, forumuri, expoziții, festivaluri)

Pe parcursul anului 2018 se planifică organizarea unui eveniment de promovare a regiunii și a procesului de dezvoltare regională – „Ziua Europei”. Pentru organizarea acestui eveniment vor fi pregătite materiale promoționale și vor fi identificați parteneri externi pentru finanțarea activităților comune. ADR Centru va participa în calitate de co-partener în cadrul evenimentelor (conferințe, forumuri, expoziții, festivaluri) din regiune.

ADR Centru va participa în calitate de coorganizator în cadrul evenimentelor organizate de către autoritățile publice din regiune.

Rezultatele așteptate în urma implementării acestor acțiuni sînt:

- 1 eveniment organizat
- Copartner în cadrul a *nr.* evenimente.

Măsura 3.3 Perfecționarea sistemului de planificare și programare

3.3.1 Suport acordat APL-urilor din regiune pentru perfecționarea/elaborarea documentelor de planificare și programare locală

În procesul de elaborare a SDL sau actualizare a acestora, autoritățile locale beneficiază de suport informațional și consultativ din partea specialiștilor ADR Centru. Pe parcursul anului 2018, specialiștii agenției vor participa la consultarea/facilitarea procesului de elaborare/actualizare a SDL la solicitarea autorității publice sau la propunerea partenerilor de dezvoltare. Totodată, specialiștii ADR Centru vor facilita elaborarea a 4 Planuri de dezvoltare economică pentru 4 localități din regiune.

3.3.2 Îmbunătățirea sistemului de monitorizare și evaluare

În cadrul acestei activități, se va dezvolta cadrul conceptual și metodologic al sistemului integrat de monitorizare și evaluare bazat pe rezultate în politica de dezvoltare regională. La realizarea activității respective, ADR Centru va fi asistată de către experții GIZ în cadrul proiectului de asistență tehnică „Modernizarea serviciilor publice locale”. ADR Centru va defini sistemul de indicatori pentru monitorizarea implementării SDR Centru și îl va propune pentru aprobare către CRD Centru.

În scopul implementării consecutive și eficiente a SDR Centru 2016-2020, ADR Centru va realiza monitorizarea implementării activităților planificate și va elabora un raport semestrial și un raport anual, care vor fi prezentate MDRC și CRD Centru.

Rezultatele așteptate în urma implementării acestor acțiuni sînt:

- 4 Planuri de dezvoltare economică locală aprobate
- 2 capitole în AAC ale SDSE și 4 sub-capitole ale programelor de EE a 6 raioane actualizate (suport MSPL)
- 2 Planuri de dezvoltare locală în AAC actualizate (suport MSPL)
- 1 sistem de indicatori pentru monitorizarea implementării SDR Centru aprobat

Măsura 3.4 Cooperarea cu partenerii de dezvoltare și atragerea investițiilor

3.4.1 Cooperarea cu partenerii de dezvoltare naționali și internaționali

1. Cooperarea cu ADR Senec-Pezinok (Slovacia)

ADR Centru, în parteneriat cu Consiliul Raional Ialoveni și ADR Senec-Pezinok (Slovacia), va implementa, cu finanțare din programul SlovakAid, subproiectul *Magistrala de apă Bardar - accesul la apă potabilă calitativă, îmbunătățirea sănătății cetățenilor și managementul durabil al rețelei de apă*, a proiectului *Apeduct magistral pentru localitatea Bardar, Ruseștii Noi (etapa 2) și rețele de canalizare pentru or. Ialoveni* depus în cadrul concursului de propuneri de proiecte cu finanțare din FNDR. De asemenea, activitatea Serviciului relații internaționale și atragerea investițiilor (SRIAI) din cadrul ADR Centru se va axa în continuare pe realizarea activităților comune cu alți parteneri de dezvoltare, precum și pe identificarea noilor parteneri de dezvoltare.

Pe parcursul anului 2018, în cadrul proiectului respectiv se vor desfășura următoarele acțiuni:

- Organizarea seminarului în cadrul proiectului „Apeductul din s. Bardar - accesul la apă potabilă de calitate, îmbunătățirea sănătății cetățenilor și gestionarea durabilă a apei”;
  - Organizarea conferinței de încheiere a proiectului „Apeductul din s. Bardar - accesul la apă potabilă de calitate, îmbunătățirea sănătății cetățenilor și gestionarea durabilă a apei”;
  - Elaborarea și depunerea propunerii de proiect în cadrul apelului din programul SlovakAid.
2. Cooperarea cu Asociația „Euroregiunea Siret-Prut-Nistru” (România): elaborarea și depunerea în parteneriat a propunerilor de proiecte în cadrul POC Ro-Md 2014-2020;
  3. Cooperarea cu Asociația de Cooperare Transfrontalieră „Euroregiunea Dunărea de Jos” (România): elaborarea și depunerea în parteneriat a propunerilor de proiecte în cadrul POC Ro-Md 2014-2020;
  4. Cooperare cu Agenția de Dezvoltare Locală și Regională ERKAS (Estonia): elaborarea propunerilor de proiecte pentru a le depune în cadrul oportunităților financiare existente (Ministerul de Externe a Estoniei, Institutul Suedez, Comisia Europeană)
  5. Cooperarea cu Administrația Regiunii de Planificare Riga, Letonia: elaborarea propunerilor de proiecte pentru a le depune în cadrul oportunităților financiare existente (Ministerul de Externe a Letoniei, Institutul Suedez, Comisia Europeană)
  6. Cooperarea cu alte instituții/parteneri de dezvoltare relevante din domeniul dezvoltării regionale: identificarea/realizarea acțiunilor comune și valorificarea oportunităților financiare existente.

Atragerea investițiilor pentru finanțarea proiectelor de dezvoltare regională va avea loc prin elaborarea și depunerea propunerilor de proiecte în cadrul programelor europene/transfrontaliere/transnaționale, precum și în cadrul concursurilor anunțate de Ambasade și Ministerele de Externe a țărilor-partenere de dezvoltare.

Pe parcursul anului 2018, ADR Centru va acorda suport consultativ APL-urilor în elaborarea proiectelor și atragerea investițiilor.

Rezultatele așteptate în urma implementării acestor acțiuni sînt:

- Nr. de consultații oferite
- Nr. de propuneri de proiecte depuse

3.4.2 Identificarea noilor surse de finanțare prin asistența oficială de dezvoltare oferită de țările partenere

Pentru anul 2018, ADR Centru își propune identificarea/stabilirea parteneriatului cu instituții relevante din Polonia și analiza oportunităților financiare existente și apelurilor de propuneri de proiecte anunțate.

Rezultatele așteptate în urma implementării acestor acțiuni sînt:

- Nr. de parteneri identificați
- Nr. de oportunități valorificate